



DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XVI.

ZATURDAG den 20sten DECEMBER, 1828.

N. 51

Gedrukt en Zaterdag's morgens uitgegeven ten Drukkery Kantore voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weidare WILLIAM LEE.

UITTREKSELS UIT NEDERLANDSCHE COURANTEN.

Parijs, Oct. 20.—Men heeft van regeringswege berichten uit Morea bekend gemaakt tot den 2den October. Uit deselve blijkt, dat Ibrahim met zijne Egypťenaren dat schier-eiland in de daad heeft ontruimd, doch, naar luid van de gesloten overeenkomst, 1,200 man zijner troepen heeft achter gelaten, ten einde de vestingen Patras, Castel Turneze, Navarino, Coron en Modon te bezetten.

October 21.—Het gouvernement heeft, met eene telegraphische depeche, berichten uit Toulon, en met dezelve tyding van het leger op Morea tot den 6den October, aldaar door middel van het fregat Cybele aangebragt, welk fregat dien dag uit de golf van Navarino is gezeild.

Deze depeche behelst de gewigtige tyding, dat Ibrahim-bassa met zijne manschappen, ten getalle van 20,000 man, en met 1,000 paarden, den 4den October in de daad het schiereiland geheel heeft verlaten en naar zee is gezeild. Werwaarts dit legerhoofd zich begeeft, wordt niet gemeld, doch men meent; dat hij het steven naar Egypťe zal hebben gewend, werwaarts het eerste convooi zijner troepen is vertrokken.

In eenige bijzondere brieven wordt verzekerd, dat Ibrahim-bassa met zijn eerste afdeeling, nog moeijelijkheden heeft trachten optewerpen, doch dat de admiraal, op nieuw eene dreigende houding hebbende aangenomen, hem dadelyk heeft genoopt, toegegeven. Deze Muzelman schijnt bij de Fransche officieren een niet ongunstig denkbeeld te hebben achtergelaten van zijne scherpzinnigheid en welberadenheid. [Volgens Duitsche berichten had hij nog 22,000 man byeen, maar daaronder niet meer dan 12,000 weerbare soldaten en 10,000 dienaren, of lieden, welke niet als soldaten bekend stonden.]

October 24.—De berichten, dezer dagen van wege het bestuur, betreffende den staat der zaken op Morea, op den 4den October, bekend gemaakt, behelzen de navolgende byzonderheden:

"Na het vertrek van Ibrahim hebben de troepen zich gelegd voor de vestingen, welke nog Turksche bezetting hebben behouden. Deze bezettingen schijnen echter te zwak, om zich in ernst te kunnen verdedigen. Alvorens vřandelykheden te plegen, zat men den weg der onderhandeling beproeven.

"De generaal Maison bevindt zich met de brigade *Higonnet* vóór Navarino. De brigade *Sebastiani* heeft zich vóór Coron, (en denkelyk ook vóór Modon) gelegd, en de brigade *Schneider* is met gelyk oogmerk naar Patras vertrokken.

"Onder de troepen vóór Navarino hebben zich ziekten te openbaren, die echter geene byzondere onrust verwekken, en van welke de soldaten ligtelyk weder herstellen."

In byzondere brieven wordt verzekerd, dat Navarino, Modon en Coron niet van leestogt zyn voorzien, maar dat Patras nog eene hoeveelheid levensmiddelen heeft erlangd. Men had het gerucht verbreid, dat de Britsche admiraal *Malcolm* niet zoude hebben medegewerkt ter ontruiming van Morea, doch het schijnt, dat deze vlootvoogd dadelyk aan Ibrahim-bassa het tegendeel heeft te kennen gegeven, en dat daarop alle tegenstand van zijne zyde heeft opgehouden.

De ziekten onder de troepen vóór Navarino werden grootendeels toegeschreven aan het gebruik van de gezonden spyzen, waartoe men nog zijne toevlugt moest nemen, doch men verwachtte eerlang regelmatige bezendingen versche levensmiddelen van Corfu, waartoe de intendant *Sermet* de noodige overeenkomst had gesloten.

October 26.—Volgens byzondere brieven van Morea van den vyfden October, zouden de Fransche troepen reeds bezit hebben genomen van Navarino. Dit bericht vereischt echter nadere bevestiging. De Franschen hebben batterijen tezen Coron opgeworpen, op den afstand van slechts een pistoolschot, zonder dat de Turksche bezetting zulks heeft trachten te beletten.—Men verwachtte altyd welig of geen tegenstand van die vesting, evenmin als van Modon; doch men was meer beducht voor de bezetting van Patras.

October 27.—Sommige dagbladen verzekeren, dat de vesting Coron op Morea zich aan de Fransche troepen zoude hebben overgegeven;—anderen meenen, dat de vesting, welke alzoo door de Franschen zoude zyn bezet, niet is Coron, maar Navarino; het schijnt intusschen, dat men nog geenzins de zekere tyding heeft bekomen, dat eene dezer beide plaatsen door de genoemde troepen in bezit zoude zyn genomen.

Berlijn, Oct. 20.—Men meldt uit Petersburg, dat de door Perzie betaalde sommen gelds bij gedeelten aldaar beginnen aankomen; dat onder het goud gedenkpenningen worden gevonden van eene ongemeene zwaarte.

October 24.—De troepen van den groot vizier hebben geene verdere pogingen ondernomen, om Varna te ontzetten, en thans is men in het zekere onderrigt, dat deze gewigtige vesting zich den 11den October aan de Russische troepen heeft overgegeven.

Den 3den en 4den October hebben de belegeraars mynen doen springen, en daardoor twee bressen geopend. Den 7den October is eene afdeeling vřwilligers, ondersteund door een deel der ismailofsche garde, naar binnen gedrongen, en hebben deze troepen de bres in de daad beklommen. Zy zyn bij die gelegenheid tot zelfs in de stad doorgedrongen, doch bemerkende, dat zy het bastion niet zonden kunnen inhouden, ditmaal teruggetrokken, na 14 stukken vernageld te hebben. Een deel der kristelyke bevolking is met hun uitgetrokken. Het verlies der Russen, bij die gelegenheid geleden, wordt op 80 dooden en 300 gekwetsten gerekend; dat der Turken op 600 man.

Bemerkende, dat zy niet langer achter hunne muren veilig waren, hebben de Turken onderhandelingen begonnen. Jussuf-bassa heeft de stad overgegeven, en de troepen bevolen, om, zonder beding, het geweer neder te leggen. De bezetting der vesting, welke, in den beginne 22,000 man telde, was, bij de overgave, tot 6,000 man gesmolten.

Z. M. de keizer heeft de werken in oogenschouw genomen, en zich overtuigd van de groote moeilykheden, welke men, by deze belangryke belegering, te verwinnen heeft gehad.

De berichten van vóór Schumla voeren de dagteekening van den 3den October. Den 2den had de vyand een korps van 4,000 man infanterie en 5,000 man ruitery afge-

zonden naar de zyde van Silistria, ten einde den generaal Nabel, die met eene brigade Uhlanen aanrukte, afte snyden, doch de generaal Orloff heeft die troepen aangestast en terug gedreven, en zich daarop met den generaal Nabel vereenigd.

October 25.—Omtrent het innemen van de belangryke vesting Varna door de Russische troepen, waardoor deze in het bezit worden gesteld van eene wapenplaats en altyd toegankelyke haven aan den voet van den Balkan en aan de Zwarte Zee, welke hunne verdere bewegingen in die oorden aanmerkelyk kan bevorderen, meldt men nog het navolgende:

"De stoutmoedigheid, waarmede de Russen bij den merkwaardigen storm van den 7den tot in de stad Varna zyn doorgedrongen, schijnt de Turksche bevelhebbers te hebben overtuigd van de onmogelykheid, om de reeds zoo hardnekkig volgehouden verdediging der vesting nog langer te zekeren. De kapudan-bassa heeft eene poging aangewend, ten einde zich, zonder een verdrag aan te gaan, met de Russische legerhoofden voor de ontruiming te verstaan, doch deze poging is afgesprongen. Zyn onder-bevelhebber Jussuf-bassa heeft zich daarop in persoon buiten de vesting begeven, en, zoo overtuigd van de onmogelykheid, om zich langer te weer te stellen, zich onder de bescherming des Keizers geplaatst, zyn verzoek is door het meesendel der bezetting gevolgd, die, by hoopen, ter stad is uitgetogen, en, even als haar aanvoerder, het geweer heeft nedergelegd. Slechts drie honderd zyn den kapudan-bassa, die geen verdrag heeft willen aangaan, getrouw gebleven, en met deze heeft hij van den Keizer den vřyen uittocht erlangd naar het leger van Omar-Vrione, mits hij zich over Pravadi derwaarts begaf, of zich naar Burgas wilde inschepen. Den 11den is de stad, onder het lossen van het geschut van alle de schepen, door de Russische troepen bezet.

"Den 8sten zyn de gezanten, welke zich den 4den in Odessa hebben ingescheept, vóór Varna aangekomen. Zy zyn alzoo getuige geweest van den val der vesting, en zouden vooreerst aan boord van de *Pantelimon* verblyven."

October 26.—Officiële berichten uit het Russisch leger van Varna, melden, dat de troepen van den groot vizier, onder bevel van Omar Vrione, dadelyk, op het vernemen van den val der vesting, zyn terug getrokken uit de niet onvoordeelige positie, welke zy, in de nabijheid der genoemde sterkte, bezetteden.

Andere berichten, welke echter nog nadere bevestiging behoeven, melden, dat ook de belangryke positie van Bourgas, aan gene zyde van den Balkan, door de Russische troepen in bezit zoude zyn genomen; eene omstandigheid, welke de operatien der Russische legers andermaal by uitstek zoude kunnen bevorderen.

Frankfort, Oct. 26.—Berigten van de grenzen van Wallachye melden, dat Silistria weder berend is en dat de generaal *Scherbatoff* voorzien is geworden van het noodige belegerings-geschut uit Ibraïlow,

De bassa van Widdin heeft dien van Belgrado zeer voordeelige berichten doen mededeelen, wegens gevechten, welke de Turken in de nabijheid van Varna zouden hebben geleverd. [Deze berichten kunnen geene andere gevechten bedoelen, dan die, welke voor den eersten October zyn gele-

verd, en die de overgave van Varna niet hebben kunnen verhoeden.]

October 18.—Omtrent de krijgsverrichtingen bevelzen de brieven uit Konstantinopel geenzins de jongste opgaven. De Sultan is den 15den naar het leger van Ramits-Tschifik vertrokken, en heeft de vaan van den propheet derwaarts doen overbrengen. De Turken geven breed op van den strooptogt, dien zij den 17den in den rug van het armee-corps voor Schumla hebben ondernomen, van welken zij echter zijn teruggekeerd, zonder de Russen tot eene verandering in hunne stelling te hebben genoodzaakt. Zoo men evenwel aan hunne opgave geloof wilde geven zouden zij hï die gelegenheid zich tot in de nabijheid van het hoofdkwartier van den maarschalk Wittgenstein hebben bevonden, en vry wat buit hebben gemaakt, doch het is te denken, dat de opgave, zoo wel omtrent de bebaakte buit, als ten aanzien van het den Russen toegevoegd verlies, zeer overdreven is.

Het verlies, hetwelk de Russen bij den uitval van Silistria op den 15den zouden hebben geleden, wordt door de Turken op 1500 doden en gekwetsten en 200 gevangenen begroot.

October 19.—Het blijkt uit de jongste berichten uit Konstantinopel, dat, bij het overbrengen van de vaan van den propheet naar Ramis-Tschifik, dezelve tevens is opgestoken geworden. Een bericht, deswegens bekend gemaakt, luidt als volgt: "Den 15den September is de heilige vaan uitgestoken geworden. De Sultan, omgeven door zijne voornaamste officieren, de wetgeleerden, zijne lijfwachten en deel van de militie der hoofdstad, heeft den standaard naar de kazerne van Ramis-Tschifik begeleid en aldaar zijn veldleger gevestigd. Hij bevindt zich aldaar te midden van 10,000 man, die dadelijk het verschanst leger, op de hoogte nabij de stad, in bezit hebben genomen. Sedert meer dan eene eeuw heeft geen Sultan zich in persoon aan het hoofd van zijn leger gesteld; *Mustapha II.* was de laatste, die het in persoon heeft gedaan. Na de pligtigheid is het ministerie naar de stad teruggekeerd, en hij woont de reis-effendij het paleis der Porte, in hetwelk de voornaamste ministerien tevens hunne kantelarijen hebben gevestigd. *Galeb-bassa*, gouverneur van Erzerum, is uithoofde van zijne traagheid in het nemen van de noodige maatregelen van tegenweer tegen den inval der Russische troepen, door een ander als zoodanig vervangen, en naar Gallipoli verbannen."

In sommige brieven uit Odessa wordt gemeld, dat het korps diplomatique door den graaf van *Nesselrode* is uitgenoodigd, om hem naar Petersburg te volgen. In andere wordt daarenegen verzekerd, dat de Zweedsche gezant, graaf *Palmstjerna*, aldaar is aangekomen, en dat de Deensche gezant, de heer van *Blöme*, zich van daar naar Varna heeft begeven. Graaf *Laroche Jaquelin*, pair van Frankrijk, die als vrywilliger bij de Russische armee dient, is uit het leger in Odessa aangekomen.

Het bericht, dat de generaal *Geismar* de Turken van Widdin andermaal heeft geslagen, is bevestigd. Dezelve moeten bij die gelegenheid ten getale van niet minder dan 18,000 man uit het leger van Kalefat vóór Gorri, alwaar de Russen stonden, zijn verscheven. De generaal *Geismar* heeft, ofschoon hij slechts 5 à 6000 man bijeen had, den vijand afgewacht. Den 26sten is hij in die positie aangevallen. Na een hevig gevecht, hetwelk tot des namiddags heeft geduurd, zijn de Turken terug getrokken, en daarop in den nacht overvallen, en wel met eenen zoodanig gelukkigen uitslag, dat de Muzelmannen, met verlies van 5 stukken geschut, eene menigte vanen, 500 gevangenen en eene overgrootte menigte bagagie-wagens van allehanden aard, in warorde naar Kalefat zijn terug gedreven.—Het aantal der gesneuvelden aan de zijde der Turken is nog niet bekend, doch men meende, dat ook dit zeer aanzienlijk zoude zijn, uithoofde van beide zijden met veel verbittering was gevochten.

Deze behaalde overwinning is van groot gewicht voor de Russen, welke de vorstendommen bezetten. Men vleedte zich, dat het Turksche leger van Widdin voor een tijd lang gedesorganiseerd was, en dat de generaal *Geismar* alzoo gelegenheid zoude

hebben, om zijne aandacht te vestigen op Nicopolis, van waar de Turken almede op den linker-oever van de Donau waren overgekomen; ten einde den in Bucharest bevel voerenden generaal *Langeron* den tijd te laten, om de gewichtige vesting Giurgewo te blijven in het oog houden.

In brieven uit Bucharest van den 27sten wordt weder van nieuwe sterfgevallen, ten gevolge van de pest, gewaagd.

October 21.—Men meldt uit Konstantinopel, dat de Porte, op de uitnoodiging van de op Corfu vereenigde gezanten, ten einde de grondslagen van het verdrag van Londen aan te nemen, aan de Oostenrijksche en Nederlandsche dragomans heeft doen antwoorden "dat de Porte, ondanks de openbaar geworden ondersteuning des Allerhoogsten, welke het zwaard des rechtvaardigen beschermt, en een strafgericht over de Moskoviten heeft verordend, altijd nog bereid is, om met de gezanten van Engeland en Frankrijk, op de grondslagen van het traktaat, te onderhandelen, en uit dien hoofde genoemde gezanten eerlang naar Konstantinopel wenscht te zien terugkeeren, doch dat de Porte het tevens beneden hare waardigheid rekent, om een gezant naar Corfu te zenden, alwaar zich Russische diplomaten en afgevaardigden van de Grieksche insurgenten bevinden." De Porte schijnt dus, bijaldien de Russische legers andermaal mogten doordringen, zich altijd het middel te willen voorbehouden, om, met het aannemen van het traktaat van Londen (bij hetwelk Griekenland toch, als schatplichting, in zoo verre de souvereiniteit van de Porte zoude moeten erkennen) de bemiddeling van Engeland te kunnen inroepen.

Aan den anderen kant heeft de President van Griekenland het Panhellenion en de onderscheidene buitengewone commissarissen in de departementen berigt, dat de gezanten gelast zijn, om met de Grieksche regering onderhandelingen te openen, ten einde de bevrediging van dien Staat, op den grondslag van het traktaat van Londen, te bewerkstelligen. Het is op den 21sten te verwachten, dat de gezanten zullen komen, en de onderscheidene vragen, die kunnen voorkomen bij de eventuele onderhandelingen tusschen de Grieksche en Turksche gevolmachtigden, als welke, naar luid van het traktaat, onder bemiddeling der drie mogendheden moeten worden ten einde gebracht, met kennis van zaken, te kunnen beslissen. De president heeft alzoo binnen den kortst mogelijken tijd verlangd eene opgave van de betrekkingen, zoo als die eertijds bestonden tusschen de Grieken en de Turken;—de verhouding tusschen het Grieksch en het Turksch eigendom, en de waarde der eigendommen, welke, na het traktaat van Londen, door de troepen van Ibrahim zijn vernield.

Aan den anderen kant verzuimt de president geene middelen, om het grondgebied des lands aan zijn gezag onderworpen, uittebreiden. De generaal *Church* houdt, ofschoon een aanslag op Prevesa, welken hij zoude hebben ondersteund, niet schijnt te zijn gelukt, steeds stand op het westelyk gedeelte van het vaste land; de president onderhoudt altijd eene correspondentie met de Scioten, en zorgt, dat het vuur van den opstand tegen de Turken op Kandia niet worde uitgedoofd.

October 27.—Het Weener half-officieel dagblad van Weenen meldt, dat de Turken in Belgrado den 13den een groot overwinnings-feest hebben gevierd. [Men wist in Weenen nog niet, dat Varna bezweken was, en het is zeer waarschynlijk, dat deze vreugdebedryven alleen veroorzaakt zijn geworden door de berichten van den basa van Widdin.]

October 28.—Dezer dagen heeft men alhier ontvangen het belangrijc bericht van het vermeersteren van Varna door de Russische troepen en van het terugtrekken der Turken, welke, onder *Omar Frione*, eene poging hadden aangewend, om die vesting te ontzetten. Met belangstelling ziet men als nu nadere opgaven van daar te gemoet, en wel bepaaldelyc, of de Russische troepen hunne operatiën zuidwaarts zullen vervolgen. In het begin van de maand October waren de Russische legers op de navolgende wyze verdeeld: Een deel van het zesde korps, met een deel der reserve, in Klein-Wallachje, in Bucharest en voor

Giurgewo;—het overige gedeelte van de reserve in Ibraïlow, Izakza, en in Moldavie;—het tweede korps, onder den generaal *Scherbatoff*, voor Silistria;—de helft van het zesde korps, onder bevel van den generaal *Roth*, op marsch van Silistria naar het leger in de nabijheid van Schumla;—twee divisien van het derde korps, en een gedeelte van het zevende, onder het onmiddelyk bevel van den maarschalk *Wittgenstein*, in laatstgenoemd leger, en de garde, met het overig gedeelte van het derde korps en eene divisie van het zevende, onder de bevelen van den generaal *Woronow*, voor Varna, ten zuiden dier vesting en in Právadi.

Omtrent den stand der Turksche legers en inzonderheid aangaande de rigting, welke aan de reserve van den groot-vizier is gegeven, schijnt men in het onzekere te wezen.

Een officier, behoorende bij het belegerings-korps van Varna, geeft de navolgende beschryving dier stad: "Ons leger ligt aan den voet van een berg, of liever van een heuvel, op welken eene telegraaf is opgericht, waarmede hetzelfde de gemeenschap onderhoudt met de vloot. Van deze hoogte kan men stad en vesting overzien. Varna is door eene steenen muur omgeven, geflankeerd door bastions, en ligt op eene vlakte tusschen twee reyen heuvelen. De Zwarte Zee bespoelt de oostzijde; de westzijde wordt door de Liman van Devna gedeelt, weshalve de vesting aan beide zijden door water wordt verdedigd. Onze belegerings-werken strekken zich uit van de zee tot aan het meer Devna, en op hetzelfde hebben wij twee gewapende barkassen. Ten zuiden der stad loopt de weg naar Konstantinopel. De hooge minarets der Turken; het leger binnen de werken, en eene menigte half verwoeste huizen naar den zeekant leveren een zeer zonderling schouwspel op. Heoge met bosschen bezette bergen; kronkelende voetpaden tusschen dezelve; prachtige tuinen in het dal en vooral de schoonheid en verscheidenheid van het plantennyk herinneren ons aan de bekende aanblijfs-eevens van de Egeïsche zee."

Londen, Oct. 25.—Z. M. fregat *Briton*, dezer dagen in Portsmouth aangekomen, heeft brieven mede gebragt uit Rio Janeiro tot den 30sten Augustus. Men meende in Rio, dat de Keizer geenzins genegen was, om met zijnen broeder *D. Miguel* in eenig vergelijk te treden, en het uiteinde zoude beproeven, ten einde de regten zijner dochter te doen gelden. Van welke middelen hij zich in dezen zoude willen bedienen, was niet bekend, doch men sprak van eene blokkade van de Taag door Braziliaansche oorlogschepen, en tevens van het overschepen van de naar Engeland uitgewekene konstitutionele Portugezen, ten einde de kern te vormen voor de partij der wettige Koningin. De aanhangers van *D. Pedro* vleyen zich, dat, daar, volgens de jongste berichten uit Lissabon van den 11den October, de partij der *Miguelisten* meer en meer begint te verzwakken, de wettige orde van zaken, zonder tusschenkomst van vreemden, zoude kunnen worden hersteld, en vertrouwen tevens, dat, indien de Koning van Spanje troepen mogt willen zenden in het voordeel van *D. Miguel*, de Britsche regering, even als voor twee jaren, met eene spoedige en afdoende expeditie van hulpstroepen in het midden zoude treden.

Zaterdag aanstaanden begeeft H. M. de Koningin zich naar het landgoed *Laleham*, ten einde aldaar vooreerst te verblijven.—Men wil verzekeren, dat haar geleider, de graaf *de Barbacena*, zwarigheid maakt, om de vorstin onder toezigt van het Oostenrijksche ministerie te stellen, zonder nadere en bepaalde last des Keizers. De Koningin ontvangt steeds bezoeken van de vreemde ambassadeurs.

Londen, Oct. 27.—Het gouvernement heeft depeches ontvangen van den Britschen gezant, lord *Heytesbury*,

's Konings Aanspraak.

Brussel, Oct. 22.—Z. M. heeft de zitting van de Staten-Generaal met de gewone plegtigheden, en met de navolgende belangrijke aanspraak, geopend:

"Het strekt mij tot een levendig genoegen, mij thans wederom door de vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk omringd te zien, ten einde gemeenschappelijk de belangen van het groote huisgezin te overwegen, en, door de voortgaande vestiging onzer grondwettelijke instellingen, in haren waren samenhang, de vastheid en duurzaamheid van ons staatsgebouw meer en meer te verzekeren.

"Sedert uwe laatste zitting, is mijn Huis verblid geworden door de geboorte eener telg van mijne beminden tweeden zoon; deze heugelijke gebeurtenis heeft zijne vurige wenschen, en die zijner voortreffelijke gemalin, vervuld, en is vergezeld geweest van nieuwe en aangename blyken der deelneming van onze landgenoten in het geluk hunner vorsten.

"Bijzonder is het mij, U edel mogenden, bij de opening dezer zitting, wederom de verzekering te kunnen geven, dat ik van alle mogendheden, bij voortdurend, bewijzen ontvang van welwillendheid en vriendschap.

"De voorbereidende maatregelen tot uitvoering van het concordaat, dat, in het afgelopen jaar, met het hof van Rome getroffen is, komen meer en meer tot rijpheid; de onderhandelingen deswege worden met die wederzijdsche belangstelling voortgezet, welke tot den goeden uitslag noodig is, en de kerkelijke bekwaamverklaring van den benoemden bisschop van Namen heeft reeds aanvankelijk het vertrouwen gewattigd, op eene gelijke eensgezinde samenwerking, tot vervulling der verder openstaande bisschoppelijke zetels.

"Mijne aandacht blijft steeds gewettigd op de uitbreiding van het verkeer met alle volken, in het belang van onzen handel en fabrieken, en op het samen met dezelve van alle zoodanige schikkingen, als daartoe meest dienstig kunnen zijn.

"De nijverheid, het levens-beginsel der Staten, ontwikkelt zich bij de Nederlandsche natie op eene lofwaaardige wijze; de welvaart moge voor haar, wellicht niet zo rijk, uit dezelfde bronnen, als in vroegere eeuwen, vloeijen; dezelve belooft, toch ook het tegenwoordig gelucht, met heerlijke uitkomsten.

"De handel gaat bestendig voorwaarts; de onderscheidene irrigtingen, ten behoeve van danzelven in werking gebragt en nog voortgezet, in het bijzonder, ten versterking van den vryen inkoop en wederuitvoer ter zee, beloven eenen toenemenden bloei, vooral dan, wanneer onze handelsaren, ook van hunne zijde, daartoe medewerken, door het wijzigen van vroegere gewoonten, naar den tegenwoordigen staat der betrekkingen tusschen de volken.

"De inwendige staat van het Rijk is, in het algemeen, voldoende; de ingestelde magten, die bij de grondwet met de zorg voor het eigenlijk gezegd beheer belast zijn, behartigen hunne pligten, en, zoo de Staten in enkele provincien eene poging hebben gedaan, om den bepaalden kring hunner werkzaamheden uittebreiden, mag ik mij verzekerd houden, dat de aan hun medegedeelde opperking van dien inbreuk op de regten, welke onze staatsregeling, bij uitsluiting aan de welgevende magt toekent, genoegzaam zijn zal, om soortgelijke afwijkingen, voor het vervolg, voortekomen.

"De vermenigvuldiging en verbetering der land en water-communicatiën, die, in derzelver gevolgen, zoo bijzonder weldadig zijn, gaan, in alle gedeelten des rijk, gestaag en regelmatig voort.

"Overeenkomstig de wet, welke in de voorlaatste zitting van U edel mogenden is bekrachtigd, zijn thans de schutterijen alerwege opgericht; mijne onderdanen hebben, bij die gelegenheid, hunne prystelling op onze grondwettelijke instellingen en hunne ijverige medewerking tot het welzijn en de zekerheid van het vaderland, op nieuw en treffend bewezen.

"De gewettelijke en plaatselijke besturen vereenigen meer en meer hunne pogingen tot de algemeene verspreiding van het lager onderwijs. Er wordt krachtadig

gewerkt, om het onderrigt in verband te brengen met de behoeften der verschillende standen van de maatschappij en der nijvere volks klasse in het bijzonder.

"Het onderzoek der verbeteringen, waarvoor het hooger onderwijs vatbaar zijn kan, is door mij aan eene staats-commissie opgedragen. Een doelmatig openbaar onderwijs is de grondslag van alle maatschappelijk geluk; de zorg voor hetzelfde moet bestuurd worden naar het hoofddoel, de redelijke en zedelijke beschaving, namelijk, van het gansche volk. Ik beschouw daarom de zorg, niet alleen als een mijner aangelegenste pligten, maar ook als een mijner dierbaarste regten.

"De schoone kunsten zijn in steeds toenemenden bloei.

"De toestand onzer Oost-Indische bezittingen is niet verergerd. Aan Java is de rust nog niet geheel hergeven; tot herstel worden op nieuw doelmatige bevelen uitgevaardigd; de berigten, van daar ontvangen, mogen de hoop doen voeden, dat, in eenen gewonen rustigen staat van zaken, het moederland al spoedig van den verleenden geldelijken waarborg zal ontheven zijn; maar, bij den langeren duur der onlusten, zal hetzelfde nog eenmaal, door zijn crediet, ter hulpe moeten komen; U edel mogenden zullen voorzeker met mij medewerken, om, op die wijze, te voorzien in de dringende behoeften van onze Oost-Indische bezittingen, welke, zelfs onder de tegenwoordige min voordeelige omstandigheden, voor den handel, de zeevaart en het fabriek-wezen, zoo belangrijk zijn.

"In de West-Indische bezittingen is reeds voorloopig het nut gebleken van de zending, welke ik aan U edel mogenden, bij het openen der vorige vergadering, heb aangekondigd, en van het stelsel, op mijnen leest, aldaar aangenomen, het vry verklaren van de haven van St. Eustatius heeft al dadelijk den handel aldaar verlevendigd; beletselen van onderscheiden aard hebben de gunstige werking van eene gelijke instelling op Curaçao, Surinam, en de andere West-Indische eilanden, eveneens versterkt, welken ophouden.

"s Rijks middelen hebben, bij voortdurend, ook in het laatste jaar, eene zeer voldoende opbrengst geleverd.

"De werkzaamheden van het kadaster worden met ijver voortgezet, en het oogenblik nadert, waarop alle klagten, over de ongelijkheid van aanslag der gewesten in de grondbelasting door vaste grondslagen, zullen worden vervangen.

"De ontwerpen der buitengewone begroting, der Staats-behoeften voor het volgende jaar, en der gewone begroting over het tweede tienjarig tijdvak, zijn gereed, om in uwe vergadering te worden overgebragt. Ik vlei mij, dat dezelve aan U edel mogenden het bewijs zullen opleveren van de nauwgezetheid, waarmee de behoeften van den Staat bij voortdurend, gadegelegen, en de middelen tot bestrijding derzelve, in verband met de belangen mijner beminde onderdanen, overwogen worden. De verkregene ondervinding gedurende eene reeks van gelukkige vreedjaren, maakt de beschouwing van dat ontwerp thans gemakkelijk en laat weinig plaats voor onzekerheid over; sommige gedeelten der Staats-uitgaven zijn, allengskens, door den loop der omstandigheden en het in werking brengen onzer grondwettelijke instellingen, aanzienlijk vermeerderd, en, despiet tegenstaande, mag ik aan U edel mogenden de geruststellende verzekering geven, dat wij het nieuw tienjarig tijdvak, zonder eenige verhooging der algemeene lasten, zullen kunnen intreden.

"Het amortisatie syndicaat beantwoordt steeds aan het doel dier instelling; ieder jaar versterkt mijne overtuiging van het nut en voordeel, die zij sticht.

"Het wetboek op het strafregt, in uwe laatste zitting aan de beraadslagingen van U edel mogenden onderworpen, heeft niet kunnen worden tot stand gebragt, ten gevolge van onderscheidene daarop gevallegde aanmerkingen; deze zullen leiden tot eene nadere overweging van dat even gewichtig als moeilijk onderwerp, en hebben reeds, aanvankelijk, ten gevolge gehad, dat sommige stoffen, welke in het ontwerp van dat wetboek behandeld waren, thans zijn overgebragt in dat van het wetboek van

strafvordering, hetwelk eerstdaags aan uwe vergadering zal worden ingeleverd.

"Ik heb ook last gegeven tot het opstellen eener wet, ten gevolge van welke, de wettelijke verordeningen, in de eerste jaren mijner regering, omtrent de betoegeling van onrust en kwaadwilligheid vastgesteld, door andere zullen worden vervangen; het ontwerp daarvan, zal, in den loop dezer zitting, ter tafel van U edel mogenden worden gebragt.

"Na de aanneming van het wetboek van rechtspleging in burgerlijke zaken, is het mogelijk geworden, het samenstel van het nieuwe burgerlijk regt, in zijn geheel te overzien. Dit overzicht heeft, zoo wel in dat wetboek, als in die van handel-regt en burgerlijke rechtspleging, de onvolledigheid van sommige voorschriften doen ontdekken. Tot aanvulling van het ontbrekende, alsmede tot verzekering van den regelmatig overgang der vorige tot de nieuwe Nederlandsche wetgeving, zijn vele ontwerpen van wetten in gereedheid gebragt, welke aan uwe vergadering zullen worden voorgedragen.

"De bepaling der geregteijke arrondissementen en kantons, waarin het Koninkrijk moet worden verdeeld, zal ook nader ter tafel van U edel mogenden gebragt worden; het belang der justitie en der rechtshoorigen is daarbij bijzonder in het oog gehouden, en, hoezeer het wel niet mogelijk zij, dat aller wenschen, uitzigten of verwachtingen in die regeling voldoening vinden, heeft het mij echter tot groot genoegen gestrekt, voor het meerendeel bijval te kunnen geven aan de aanmerkingen, uit den schoot uwer vergadering voortgekomen.

"Tot bevordering van zulk eene vereeniging van gevoelens omtrent alle zaken, welke ons gemeen overleg, ten nutte van den Staat, vereischen, zullen steeds mijne voorstellen strekken; getijk ook, in de vergadering van U edel mogenden, de menigvuldige en belangrijke onderwerpen uwer overwegingen, steeds nieuwe proeven zullen opleveren van de rijpheid en kalmte van uwe beraadslagingen. Ik houde mij daarvan niet minder verzekerd, alsk overtuigd ben van de gereede medewerking van U edel mogenden tot bevestiging van het algemeen welzijn, in het bijzonder door de handhaving van den echten geest onzer grondwet, tegen de aanvallen der onkunde, of der overdrifving."

Amsterdam, Oct. 14.—Volgens berigt van kap. H. van Soelingen, voerende het schip *Rosette*, van Amsterdam naar Curaçao, in dato Ferrol 24 September, was hij aldaar, uithoofde zijn schip in zware stormen lek geworden was, binnen gelopen en zou moeten lossen.

Lijk, Oct. 16.—Den 28sten zal de bisschop van Namen, de heer *Ondernard*, door den bisschop van Trier worden gewijd. De bulla heeft danzelven van de medewerking van nog twee andere bisschoppen ontheven.

Brussel, Oct. 19.—Men verneemt van goederhand, dat vier kwekelingen, welke hunne studien in het *collegium philosophicum* van Leuven hebben volbragt, dadelijk op het vertoon van de getuigschriften der hoogleeraren, in een der pausselijke seminarien te Rome zijn geplaatst.

October 25.—De bijzonderheid, dat van het huwelyk van H. K. H. Princes *Mari- anne*, met Z. K. H. Prins *Gustaaf*, zoon van den voormaligen Koning van Zweden, welker verloofing officieel is aangekondigd, in Z. M.'s aanspraak geen gewag wordt gemaakt, schijnt aanleiding te geven tot verschillende geruchten. Men meent het daarvoor te moeten houden, dat uit deze omstandigheid geenzins kan worden afgeleid, dat dit huwelyk geen voortgang zoude hebben; men gelooft in tegendeel, dat het slechts voor eenigen tyd is uitgesteld.

's Gravenhage, Oct. 21.—Z. M. heeft den heer *van den Bosch*, welke als gouverneur-generaal naar Java vertrekt, bevorderd tot den rang van luitenant-generaal, en denzelven verleend het kruis van commandeur van de orde van den Nederlandschen leeuw, als een blyk van Hoogstdezelfs tevredenheid wegens zijne verrigtingen in de West-Indische volkplantingen.